

Drift og vedlikehold av vei

Konkurransesgrunnlag

Kapittel C3 Spesielle kontraktsbestemmelser om seriøsitet

Versjon	Dato	Endret
1	26. juni 2024	Første utgave

INNHold

1	FORMÅL OG DEFINISJON	4
2	REGISTRERINGPLAN FOR SERIØSITETSARBEID	4
3	SERIØSITETSVERKTØY	4
3.1	Krav til seriøsitetsverktøy	4
3.2	Krav til dokumentasjon.....	4
3.3	Forhåndsgodkjenning av enkeltpersonforetak.....	4
3.4	Krav til mannskapsdata	4
4	SKATT OG RAPPORTERING	4
4.1	Skatt og rapporteringsforpliktelser.....	4
4.2	Utvidet skatteattest og restanser	5
4.3	Rapportering etter skatteforvaltningsloven.....	5
5	KRAV TIL LEVERANDØRREGISTER	5
6	SYSTEM FOR REGISTRERING AV ARBEIDSTID	5
7	PROSESS FOR ETTERLEVELSE AV SERIØSITETSKRAV.....	5
8	BÆREKRAFT OG ETIKK	6
9	KRAV TIL PERSONELL.....	6
9.1	Krav til faglærte og lærlinger	6
10	LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR	6
10.1	Krav til lønns- og arbeidsvilkår.....	6
10.2	Hjemreise og innkvartering.....	7
10.3	Krav til lønnsutbetaling via bank	7
10.4	Krav til obligatorisk tjenestepensjon	7

10.5	Krav til lønnslipper og timelister.....	7
11	PÅLEGG OG SANKSJONER.....	7
12	RAPPORTERING.....	8

1 FORMÅL OG DEFINISJON

Oppdragsgivers seriøsitetskrav har til formål å bidra til et seriøst arbeidsliv, motvirke arbeidslivskriminalitet, sosial dumping og økonomisk uregelmessigheter, samt sikre god innkjøps- og forretningsetikk hos leverandører.

Seriøsitetskrav defineres som krav til registrering, lønns- og arbeidsvilkår, krav til faglærte og lærlinger, bærekraft og etikk i leverandørkjeden, bruk av kontraktsmedhjelpere, skatt og avgift, herunder krav til overholdelse av lover, forskrifter og offentlige vedtak. Driftsentreprenøren skal overholde de lover, forskrifter og offentlige vedtak som gjelder for hans arbeid og for forholdene på arbeidsplassene. Prosjektering, herunder materialvalg, og utførelse skal være i samsvar med lover, forskrifter og avtalte krav til prosessen.

2 REGISTRERINGPLAN FOR SERIØSITETSARBEID

Driftsentreprenøren skal utarbeide en plan for styring av seriøsitetsarbeid for å sikre etterlevelse av seriøsitetskrav, herunder hvordan krav til lærlinger vil bli oppfylt.

3 SERIØSITETSVERKTØY

3.1 Krav til seriøsitetsverktøy

Driftsentreprenøren skal benytte oppdragsgivers seriøsitetsverktøy, direkte eller via et elektronisk grensesnitt.

3.2 Krav til dokumentasjon

Driftsentreprenøren og kontraktsmedhjelpere, herunder virksomhet som leier ut arbeidstakere, skal fylle ut oppdragsgivers skjema SK-01 egenrapportering av lønns- og arbeidsvilkår før arbeidene starter.

Er ikke annet avtalt, skal skjemaet lastes opp i oppdragsgivers seriøsitetsverktøy senest to uker før driftsentreprenøren, eller den aktuelle kontraktsmedhjelperen, starter arbeidene.

3.3 Forhåndsgodkjenning av enkeltpersonforetak

Driftsentreprenørens bruk av enkeltpersonforetak skal skriftlig forhåndsgodkjennes av oppdragsgiver. Ved søknad om bruk av enkeltpersonforetak skal driftsentreprenøren fylle ut skjema ENK-01 og laste det opp i oppdragsgivers seriøsitetsverktøy. Ved godkjenning vektlegges blant annet ivaretagelse av HMS, internkontrollsystem, organisering, ansvarsfordeling, kapasitet, fagkompetanse og arbeidstidsordning. Arbeidene kan ikke starte før søknaden er godkjent av oppdragsgiver.

3.4 Krav til mannskapsdata

Driftsentreprenøren skal registrere alle arbeidstakere som skal utføre kontraktsarbeid i oppdragsgivers seriøsitetsverktøy før de aktuelle arbeidene starter, herunder oppgi nærmere angitt informasjon om arbeidstakerne.

4 SKATT OG RAPPORTERING

4.1 Skatt og rapporteringsforpliktelser

Driftsentreprenøren skal sørge for at kontraktsmedhjelpere, samt virksomhet som leier ut arbeidstakere, har ordnede forhold når det gjelder betaling av skatt, merverdiavgift og trygdeavgifter, samt overholder sine registrerings- og rapporteringsplikter overfor norske myndigheter.

Driftsentreprenøren skal sørge for at kontraktsmedhjelpere har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter, avgifter og trygdeavgifter, før kontraktsarbeidet starter.

4.2 Utvidet skatteattest og restanser

Driftsentreprenøren og kontraktsmedhjelpere som utfører kontraktsarbeid, samt virksomhet som leier ut arbeidstakere, skal gi oppdragsgiver fullmakt til å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i «Fullmakt til innhenting av utvidet skatteattest». Fullmakten er vedlagt denne kontrakten og skal gjelde for hele kontraktsperioden. Det skal leveres kopi av legitimasjon for den eller de som signerer fullmakten på vegne av virksomheten i henhold til Skatteetatens gjeldende krav.

Er ikke annet avtalt skal fullmakten lastes opp i oppdragsgivers seriøsitetsverktøy senest to uker før driftsentreprenøren eller den aktuelle kontraktsmedhjelperen starter arbeidet.

4.3 Rapportering etter skatteforvaltningsloven

Driftsentreprenør og kontraktsmedhjelpere som er hjemmehørende i utlandet, og alle arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid, skal rapporteres til norske skattemyndigheter i henhold til skatteforvaltningsloven § 7-6. Driftsentreprenøren er ansvarlig for gjennomføring av slik rapportering i hele leverandørkjeden.

Driftsentreprenøren har ansvaret for, og skal bære kostnader for, skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt oppdragsgiver som følge av at driftsentreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter denne bestemmelsen.

5 KRAV TIL LEVERANDØRREGISTER

Driftsentreprenøren og kontraktsmedhjelpere som utfører kontraktsår, samt virksomhet som leier ut arbeidstakere, skal være registrert i StartBANK eller tilsvarende leverandørregister.

Dokumentasjon skal lastes opp i leverandørregisteret. Dette skal minimum omfatte egenerklæringsskjemaer, firmaattest, ansvars- og yrkesskadeforsikring og skatteattest, samt eventuelle forsikringer.

6 SYSTEM FOR REGISTRERING AV ARBEIDSTID

Driftsentreprenøren skal sørge for et system hvor personer som utfører kontraktsarbeid skal registrere seg inn og ut hver arbeidsdag. Systemet skal være kompatibelt med oppdragsgivers seriøsitetsverktøy.

Driftsentreprenøren skal daglig overføre opplysninger fra system for registrering av arbeidstid til oppdragsgivers seriøsitetsverktøy. Opplysningene skal omfatte tidspunkt for inn- og utregistrering av alle personer, samt informasjon på HMS-kortet.

7 PROSESS FOR ETTERLEVELSE AV SERIØSITETSKRAV

Driftsentreprenøren skal på grunnlag av identifisert risiko, varsler og tips, kontrollere og sikre etterlevelse av seriøsitetsskrav. Driftsentreprenøren skal som ledd i dette gjennomføre kontroller og revisjoner, herunder uavhengige tredjepartsrevisjoner.

Driftsentreprenøren skal ved kontroll av seriøsitetsskrav benytte oppdragsgivers seriøsitetsverktøy, herunder oppdragsgivers sjekklister for lønns- og arbeidsvilkår. Driftsentreprenøren skal sørge for at dokumentasjon fra kontroller og revisjoner lastes opp i oppdragsgivers seriøsitetsverktøy så langt det er mulig.

8 BÆREKRAFT OG ETIKK

Driftsentreprenøren skal for gjennomføring av kontraktsarbeidet overholde oppdragsgivers «Etske krav til leverandører og andre kontraktparter». Driftsentreprenøren skal ha egne etiske krav som ivaretar oppdragsgivers krav. Driftsentreprenøren skal sørge for at de etiske kravene blir videreført overfor kontraktparter, herunder vareleverandører.

Driftsentreprenør skal gi oppdragsgiver nødvendige opplysninger og dokumentasjon som grunnlag for oppdragsgivers rapportering og opplysningsplikt om bærekraft og samfunnsansvar, herunder de til enhver tid gjeldende krav i regnskapsloven, åpenhetsloven og krav oppdragsgiver er underlagt i forbindelse med EUs direktiv for bærekraftsrapportering (CSRD) og tilhørende rapporteringsstandarder (ESRS).

9 KRAV TIL PERSONELL

9.1 Krav til faglærte og lærlinger

Det stilles krav til at deler av arbeidet skal utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert relevant fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller lignende utenlandsk fagutdanning.

Utenlandsk fagutdanning skal være godkjent av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). Dersom utenlandsk fagutdanning ikke omfattes av NOKUTs godkjenningsordning, skal driftsentreprenøren fremlegge samsvarsvurdering av uavhengig tredjepart med bekreftelse på at fagutdanningen ligner en nærmere angitt norsk fagutdanning, så langt det er mulig. Oppdragsgiver kan kreve ytterligere dokumentasjon, herunder kopi av fagbrev, svennebrev og dokumentert fagopplæring.

Dersom andre arbeidstakere enn lærlinger består fagprøven og blir faglært i løpet av kontraktperioden, skal alle timene vedkommende har arbeidet på driftkontrakten godkjennes som timer utført av faglærte.

Kun timer utført av lærlinger vil kunne være bli honorert med ekstra timesats spesifisert i kapittel XX.XX (Excel-ark med satser). Honorar for lærlingetimer vil kun bli betalt med timelister og vil kunne bli kontrollert.

Driftsentreprenøren skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning og lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktsarbeidet, jf. opplæringslova § 4-1. Kravet kan oppfylles av driftsentreprenøren eller en eller flere av hans kontraktsmedhjelpere.

Utenlandske driftsentreprenører eller kontraktsmedhjelpere kan oppfylle lærlingekravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingordning i Norge, eller tilsvarende ordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en offentlig godkjent lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet innen EU/EØS.

Antall og andel timer utført av faglærte og lærlinger skal rapporteres og beregnes på grunnlag av opplysninger fra oppdragsgivers seriøsitetsverktøy.

10 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

10.1 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal driftsentreprenøren sørge for at alle arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med gjeldende regelverk. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal driftsentreprenøren sørge for at lønns- og arbeidsvilkår er i samsvar med landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder

overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Driftsentreprenøren skal på forespørsel fra oppdragsgiver dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle kontraktsmedhjelpere og innleide. Oppdragsgiver kan blant annet kreve at opplysninger om lønns- og arbeidsvilkår dokumenteres ved kopi av arbeidsavtaler, lønns slipper, timelister, arbeidstidsordninger og arbeidsplaner.

10.2 Hjemreise og innkvartering

Driftsentreprenøren skal sørge for at arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid får dekket nødvendige reiseutgifter der arbeidstakers reise mellom oppmøtested relatert til kontraktsarbeidet og hjemstedet er mer enn 60 kilometer. Dette gjelder med de begrensninger som følger av EU/EØS-regelverket.

Driftsentreprenøren skal stille gratis innkvartering til rådighet for arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid, når reisen mellom oppmøtested relatert til kontraktsarbeidet og hjemstedet er mer enn 60 kilometer. Dersom arbeidstakerne selv organiserer innkvartering, skal dette skriftlig godkjennes av driftsentreprenøren. Innkvarteringen skal være forsvarlig. Driftsentreprenøren skal blant annet sørge for tilfredsstillende brannsikkerhet og sanitære forhold.

10.3 Krav til lønnsutbetaling via bank

Driftsentreprenøren skal sørge for at lønn og annen godtgjørelse til alle arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid, skal utbetales via bank eller annet foretak med rett til å drive betalingsformidling.

10.4 Krav til obligatorisk tjenestepensjon

Driftsentreprenøren skal sørge for at alle arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid har obligatorisk tjenestepensjon i samsvar med gjeldende regelverk.

10.5 Krav til lønns slipper og timelister

Driftsentreprenøren skal sørge for at alle arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid mottar lønnslipp med beregningsgrunnlag for lønn, feriepenge, skattetrekk og refusjon av utgifter til reise, kost og losji. Lønns slippen skal vise timegrunnlag og satser for lønn, overtidstillegg og andre tillegg. Timelistene skal også vise dato og tidspunkt for utført arbeid. Det skal være samsvar mellom lønnslipp og arbeidstakerens timelister for lønnsperioden.

11 PÅLEGG OG SANKSJONER

Hvis driftsentreprenør eller kontraktsmedhjelper får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal leverandøren uten opphold informere oppdragsgiver ved kopi av pålegget. Hvis kontraktsparten eller kontraktsmedhjelperen ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten.

Manglende dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkår likestilles med brudd på bestemmelsen og kan sanksjoneres av oppdragsgiver som om det forelå brudd.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal driftsentreprenøren uten opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og rette disse innen den frist oppdragsgiver fastsetter.

Oppdragsgiver har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for kontraktsparten inntil forholdet er rettet.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos kontraktsparten kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om kontraktsparten retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i

kontraktsmedhjelperleddet (herunder bemanningsselskaper), kan oppdragsgiver kreve at kontraktsparten skifter ut kontraktsmedhjelpere. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

Alle avtaler kontraktsparten inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

12 RAPPORTERING

Planlagte og gjennomførte risikovurderinger, kontroller og revisjoner, herunder uavhengige tredjepartsrevisjoner skal dokumenteres dersom ikke annet avtales. Resultater, risiko og tiltak for å redusere oppdragsgivers risiko skal beskrives.